

käsileht, Mitmikabielu mõistmine

Mitmikabielu

„Viimse aja pühad usuvad, et abielu ühe mehe ja ühe naise vahel on Issanda kehtiv abieluseadus. Piibliaegadel käskis Issand mõnel harrastada mitmikabielu – ühe mehe abielu mitme naisega. Ilmutuse kaudu käskis Issand Joseph Smithil 1840. aastate alguses kehtestada mitmikabielu harrastamise Kiriku liikmete seas. Üle poole sajandi harrastasid mõned viimse aja pühad mitmikabielu Kiriku presidendi juhatusel.“ (Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints. Gospel Topics, [lds.org/topics](https://www.lds.org/topics))

Raske käsk

Eliza R. Snow (1804–1887), teine nõuandja Abiühingu üldjuhatuses, pitseeriti prohvet Joseph Smithiga. Ta kirjutas järgmisest kogemusest, mil prohvet Joseph Smith õpetas mitmikabielu põhimõtet tema vennale Lorenzo Snow'le.

„Prohvet Joseph avas oma südame [Lorenzo Snow'le] ja kirjeldas rasket vaimset katsumust, mida ta koges, püüdes ületada vastikustundeid, mis olid hariduse ja sotsiaalsete tavade loomulik tulemus, mida ta tundis seoses mitmikabielu õpetusega. Ta tundis Jumala häält – ta teadis, et Kõigevägevama käsk talle oli asjaga edasi minna – näidata eeskujuga ja seada sisse selestiline mitmikabielu. Ta teadis, et ta ei pidanud võitlema ainult omaenda eelarvamuste ja varasemate arusaamadega ning neid ületama, vaid ka kogu kristliku maailma vastuseisuga, kuid Jumal, kes on kõrgemal kõigist, oli andnud käsu ja Temale tuleb kuuletuda. Siiski prohvet kõhkles ja lükkas seda üha edasi, kuni Jumala ingel seisis tema kõrval paljastatud mõõgaga ja ütles talle, et kui ta ei liigu edasi ja ei sea sisse mitmikabielu, siis võetakse temalt tema preesterlus ja ta hävitatakse! Seda tunnistust ei jaganud ta mitte ainult minu vennale, vaid ka teistele – tunnistus, millele ei saa vastu rääkida.“ (*Biography and Family Record of Lorenzo Snow*, 1884, lk 69–70)

Usu proovilepanek

Paljusid, kes heitlesid mitmikabielu põhimõttega, õnnistati kinnitava vaimse tunnistusega selle põhimõtte tõesusest.

„Helen Mar Kimballi sõnade kohaselt ütles Joseph Smith, et „selle põhimõtte järgi elamine on kõige raskem proovilepanek, millega pühade usku kunagi proovile pandaks“. Kuigi see oli tema elu üks kõige raskemaid katsumusi, tunnistas Helen, et see oli ka üks suurimatest õnnistustest. ..

Lucy Walker meenutas oma sisemist rahutust, kui Joseph Smith palus tal saada oma naiseks. „Iga tunne minu hinges oli sellele vastu,“ kirjutas ta. Kuid pärast mitut unetut ööd palves põlvitades leidis ta lohutust, kui tema tuba täitus „püha mõjuväega“, mis sarnanes „särava päikesevalgusega“. Ta ütles, et „[ta] hing täitus imelise rahuga, millist [ta] polnud

varem tundnud“ ja „ülim õnn täitis minu tervet olemust“.“ (Plural Marriage in Kirtland and Nauvoo. Gospel Topics, [lds.org/topics](https://www.lds.org/topics))

Joseph Smith ja mitmikabielu

Palju naisi pitseeriti Joseph Smithiga, kuid täpne arv ei ole teada.

„Ajalt, mil viimse aja pühad harrastasid mitmikabielu, tehti vahet pitseerimisel ajaks ja igavikuks ning pitseerimisel ainult igavikuks. Pitseerimised ajaks ja igavikuks kaasasid endas pühendumist ja suhteid selles elus, millega kaasnesid ka võimalikud seksuaalsuhted. Pitseerimised ainult igavikuks tähistasid suhteid ainult järgmises elus.

.. Mõned naised, kes pitseeriti Joseph Smithiga, tunnistasid hiljem, et nende abielu oli nii ajaks kui ka igavikuks, samas kui teised ütlesid, et nende suhted olid vaid igavikuks.

Enamik Joseph Smithiga seotud naisi oli pitseerimise ajal vanuses 20 kuni 40 aastat. Kõige vanem, Fanny Young, oli 56-aastane. Noorim oli Helen Mar Kimball, .. kes pitseeriti Joseph Smithiga mitu kuud enne tema 15. sünnipäeva. Sellises vanuses abielu, mis on tänapäeva standardite kohaselt ebasobilik, oli tol ajal seaduslik ja mõned naised abiellusid oma teismee keskpaigas. Helen Mar Kimball rääkis, et tema pitseerimine Josephiga oli vaid igavikuks, viidates, et nende vahel ei olnud seksuaalsuhteid. ..

.. Joseph Smith pitseeriti mitme naisega, kes olid juba varasemalt abielus. Need naised ega Joseph ei selgitanud paljut nende pitseerimiste kohta, kuigi mitu naist ütlesid, et need olid vaid igavikuks. Teised naised ei jätnud mingeid ülestähendusi ja seega ei teata, kas nende pitseerimised oli ajaks ja igavikuks või ainult igavikuks.

Nendele pitseerimistele võib olla mitu võimalikku selgitust. Need pitseerimised võisid luua igavese sideme või ühenduse Josephi perekonna ja teiste Kiriku perekondade vahel. Need sidemed ulatusid nii vertikaalselt, vanemalt lapsele, kui ka horisontaalselt, ühelt perelt teisele. Tänapäeval saavutatakse sellised igavesed sidemed templiabiellude kaudu inimeste vahel, kes on samuti seotud oma sünniperedega, sidudes sedaviisi perekonnad ühte.“ (Plural Marriage in Kirtland and Nauvoo. Gospel Topics, [lds.org/topics](https://www.lds.org/topics))

Pärast prohveti surma said temaga pitseeritud paljud naised, kellel polnud temaga mingeid surelikke suhteid.

Vastuseis mitmikabiellule

Paljud usu- ja poliitjuhid Ameerika Ühendriikides olid vastu mitmikabielu süsteemile, mida nad pidasid kõlblusetuks ja ebakultuurseks. Viimse aja pühad pilgati avalikes kõnedes, raamatutes, ajakirjades ja ajalehtedes. Ameerika Ühendriikide

kongress andis välja seaduse, mis piiras viimse aja pühade vabadust ning tõi Kirikule majanduslikku kahju, piirates, kui palju kinnisvara Kirik võis omada. See seadus viis lõpuks rohkem kui üht naist pidavate meeste arreteerimise ja vangistamiseni ametnike poolt ning neilt võeti hääleõigus, kodu puutumatus ning võimalus nautida mitmeid teisi tsiviilõigusi.” (*Our Heritage: A Brief History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 1996, lk 97) 1890ndateks olid sajad ustavad viimse aja pühad olnud vanglas. Teised varjasid end, et vältida vahistamist ja vangistust. Nendes oludes kannatasid paljud pered stressi, leina, vaesust ja nälga.

Kuigi maailm naeruvääristas neid mitmikabielu harrastamise pärast, kaitsesid mitmed ustavad viimse aja pühad seda eluviisi ja tunnistasid, et nad teadsid, et seda oli ilmutanud Jumal prohvet Joseph Smithi kaudu.

Need rasked olud panid president Wilford Woodruffi otsima palvemeelselt Issanda juhatust pühade mitmikabielu harrastamise kohta. 1889. a palus president Woodruff Kiriku juhtidel lõpetada mitmikabielu põhimõtte õpetamise. 1890. aastaks korraldati vaid mõni mitmikabielu, ja seda tehti president Woodruffi nõuande vastaselt. Kuid mõned inimesed avaldasid aruandeid, et Kirik edutas ikka veel mitmikabielu harrasta-

mist. Need aruanded tõid suuremat vastuseisu Kirikule. 1890. a septembris andis president Woodruff välja Manifesti, mida tuntakse nüüd kui Ametlikku teadaannet nr 1 Õpetuses ja Lepingutes.

Teine Manifest

Manifest [Ametlik teadaanne nr 1] kuulutas president [Wilford] Woodruffi kavatsust alluda Ameerika Ühendriikide seadustele. See ei öelnud midagi teiste maade seaduste kohta. Alates kolooniate loomisest Mehhikos ja Kanadas, olid Kiriku juhid sooritanud neis riikides mitmikabielusid ja pärast 1890. a oktoobrit viidi seal mitmikabielusid jätkuvalt vaikselt läbi. .. Erijuhtudel viidi läbi väiksem arv uusi mitmikabielusid Ameerika Ühendriikides vahemikus 1890 ja 1904, kuigi on selgusetu, kas need abielud viidi läbi seaduslikult.” (The Manifesto and the End of Plural Marriage. Gospel Topics, lds.org/topics)

1904. a kevadisel üldkonverentsil tegi president [Joseph F.] Smith jõulise avalduse, mida tuntakse Teise Manifestina, mis muutis uued mitmikabielud karistatavaks Kirikust väljaheitmisega.” (Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints. Gospel Topics, lds.org/topics)